

TURKEY RIGHTS MONITOR



Sayı 207 | Tarih 3-9 Haziran

(İlgili kaynakların linkleri İngilizce versiyonda yer almaktadır.)

KEYFİ GÖZALTI VE TUTUKLAMALAR

Hafta boyunca savcılar en az 136 kişi hakkında Gülen hareketiyle irtibatlı oldukları gerekçesiyle gözaltı kararı verdi. Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama Çalışma Grubu (WGAD) tarafından Ekim 2020'de yayımlanan bir görüş belgesinde söz konusu grupla bağlantılı olduğu iddia edilen kişilerin geniş çaplı ve sistematik olarak hürriyetinden mahrum bırakılmasının insanlığa karşı suç teşkil edebileceği belirtildi. Derneğimiz 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana gerçekleşen Gülen hareketi bağlantılı toplu gözaltı uygulamalarını detaylı bir veritabanı vasıtasıyla sistematik olarak kayda geçirmektedir.

7 Haziran: Türk polisi 17 ilde 72 kişiyi Gülen hareketi ile bağlantılı oldukları iddiasıyla gözaltına aldı.

8 Haziran: Malatyada, Gülen hareketi üyesi olmakla suçlanan ve yurtdışında yaşayanların yayınladığı X platformundaki dini sohbetleri dinledikleri için gözaltına alınan altı kadın ve bir erkek tutuklandı.

ZORLA KAYBEDİLMELER

Hafta boyunca, 2016-2018 yılları arasındaki olağanüstü hal döneminde görevinden ihraç edilen ve 6 Ağustos 2019 tarihinde ortadan kaybolduğu ihbar edilen eski kamu çalışanı Yusuf Bilge Tunç'tan bir haber alınmadı. Tunç'un ortadan kaybolması 2016 yılından bu yana yaşanan ve Türk hükümetinin dahil olduğuna dair güçlü bulgular içeren bir dizi zorla kaybedilme vakasının son örneklerinden biri oldu.

TOPLANTI VE ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ

6 Haziran: Yeni düzenlenen iddianamede, İstanbul'un merkezinde 1 Mayıs gösterileri düzenlemeye yönelik hükümet yasağına karşı gelmeye çalıştıkları gerekçesiyle sekizi tutuklu 12 kişi hakkında 15 buçuk yıla kadar hapis cezası istendi.

7 Haziran: Antakya'nın Akasya, Aksaray ve Saraykent mahallelerinin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından "rezerv alanı" olarak ilan edilmesini protesto eden halka polis müdahale etti.

İFADE VE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ

4 Haziran: Bir Türk mahkemesi, 78 yaşındaki eski bir öğretmeni bir bakan yardımcısına hakaret ettiği gerekçesiyle para cezasına çarptırdı ve öğretmenin 7.080 TL (220 dolar) ödemesine ve yasal masraflarını karşılamasına karar verdi.

4 Haziran: Türk savcılar, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın dönürlerini İsrail'e jet yakıtı satmakla suçlayan bir sosyal medya paylaşımı nedeniyle siyasi iletişim uzmanı Evren Barış Yavuz hakkında 16 yıla kadar hapis cezası istiyor.

6 Haziran: İstanbul'da bir mahkeme, bir Türk devlet bankası çalışanının, eski bir bakanla bağlantısı olduğu iddia edilen bir suç patronuyla bağlantılı şirketlere nasıl 550 milyon lira (17 milyon dolar) kredi verdiğini anlatan rapora erişimi özet olarak yasakladı.

6 Haziran: Ankara 3. Sulh Ceza Hakimliği, Nurdağı Belediye Meclisi'nin AKP'li üyesi ve İmar ve Bayındırlık Komisyonu Başkanı müteahhit Yunus Kaya'nın yurt dışına kaçmaya çalışırken Mersin'de yakalandığı ve Kahramanmaraş depremlerinde binaları yıkılan Kaya'yı İçişleri Bakanlığı

Hukuk Müşaviri Seyfullah Ordueri'nin Mersin'e götürdüğü yönündeki haberlere erişim engeli getirdi.

7 Haziran: İstanbul Sulh Ceza Hakimliği, İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı'nda görevli savcı Şaben Bağrıaçık'ın cinsel istismar suçuna ilişkin haberlere erişimin engellenmesine karar verdi.

7 Haziran: İstanbul Adalet Komisyonu Başkanı Bekir Altun'un gazeteci Furkan Karabay'a hakaret ettiği gerekçesiyle İstanbul Anadolu 27. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde açtığı manevi tazminat davasının karar duruşmasında mahkeme, gazetecinin 12 bin 500 TL manevi tazminat ödemesine hükmetti.

DİNİ ÖZGÜRLÜKLER

7 Haziran: Türkiye Protestan Kiliseler Derneği'nin yayınladığı "2023 Hak İhlalleri İzleme Raporu"nda Protestanlara yönelik nefret söyleminin endişe verici bir şekilde arttığına ve ibadet yeri açma ve sürdürme konusunda karşılaşılan engellere dikkat çekildi.

KÜRT AZINLIK

3 Haziran: Türkiye İçişleri Bakanlığı, Hakkari'nin demokratik yollarla seçilmiş Belediye Eş Başkanı Mehmet Sıddık Akış'ın devam eden bir soruşturma ve terörle bağlantılı suçlamalarla açılan ayrı bir dava nedeniyle görevden alındığını duyurdu.

4 Haziran: Türkiye'nin Kürt yanlısı Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi (DEM Partisi), ağırlıklı olarak Kürtlerin yaşadığı bölgedeki 10 ilde valilikler tarafından uygulanan yaygın gösteri yasağının ortasında, Hakkari'nin güneydoğu kentinde kentin belediye başkanının görevden alınmasına karşı protestolar düzenliyor.

4 Haziran: Demokrat Parti Sözcüsü Ayşegül Doğan'a Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2020 tarihli kararı ile yurt dışına çıkış yasağı getirildi.

8 Haziran: Türk polisi, ülkede Kürt siyasetçilere yönelik devam eden baskıların son halkasında, Diyarbakır'ın Ergani ilçesinin eski belediye başkanları ve yardımcılarında oluşan beş Kürt siyasetçiyi gözaltına aldı.

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE

5 Haziran: 84 yaşındaki hasta emekli imam Halil Karakoç'un Menemen R Tipi Cezaevi İdaresi tarafından şartlı tahliye talebi reddedildi.

5 Haziran: Bir Türk mahkemesi, Gülen hareketi ile bağlantılı olduğu iddiasıyla tutuklanan öğretmen Mustafa Seçkin'in, neredeyse tamamen görme kaybı, kalp hastalığı ve hipertansiyonu olmasına rağmen tutukluluk halinin devamına karar verdi.

6 Haziran: Menemen R Tipi Cezaevi'nde bulunan ve yüzde 100 görme engelli olan Mehmet Ali Uçar, Adli Tıp Kurumu'nun 'cezaevinde kalamaz' raporuna rağmen tahliye edilmedi.

KADIN HAKLARI

5 Haziran: Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nun bildirdiğine göre, Mayıs ayında Türkiye'de 40 kadın erkekler tarafından öldürüldü ve 20 kadın da şüpheli koşullar altında hayatını kaybetti.